

KLA/670/41.01/2021

PERUSOPETUKSEN OPPILAAKSIOTON PERIAATTEET 1.8.2021 ALKAEN

Sivistyskeskus, rehtori Minna-Leena Aalto ja opetuskoordinaattori Marja Mattila
9.4.2021

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lakiin ei sisälly oppilasalueita koskevia säädöksiä.

Perusopetuslain 6 §:n 1 ja 2 mom:n mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti ja liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Kunta osoittaa oppivelvolliselle 1. momentin mukaisen lähikoulun.

Hyvinvointijohtajan delegointipäätöksen 18.1.2021 § 1 mukaan rehtori sijoittaa oppilaaksiottoalueen oppilaat alueen kouluihin ottaen huomioon mahdollisuuksien mukaan huoltajien esittämät toiveet ja ottaa muita kuin oman alueen oppilaita, mikäli ryhmiin mahtuu eikä siirtyminen aiheuta muutoksia perusopetusryhmien määrään. Rehtorin päätökseen merkitään päätöksen perustelut ja siihen liitetään PL 42 §:n mukaiset muutoksenhakuohjeet.

Taustaa

Kasvatus- ja opetuslautakunta on 29.11.2012 § 51 päättänyt Kangasalan koulujen oppilaaksiottoalueista. Päätöksessä on määritelty koulujen oppilaaksiottoalueet ja niiden väliset välialueet. Sivistystoimenjohtajan 1.3.2012 antaman toimintaohjeen mukaan oppilaaksioton valintaperusteissa tulee lähikouluperiaatteen lisäksi ottaa huomioon myös opetuksen kannalta kooltaan tarkoituksenmukaisten oppilasryhmien muodostuminen. Välialueilla asuvat oppilaat ohjataan siihen kouluun, jossa oppilasryhmät muodostuvat opetuksen järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisiksi.

Lisäksi sivistyslautakunta teki 18.2.2020 § 18 päätöksen lapsen vuoroasumisen huomioimisesta oppilaaksiotossa.

Nykytilanne

Oppilaaksiottoalueet ja oppilaaksioton periaatteet on syytä päivittää nykytilannetta vastaavaksi. Oppilaaksioton uudistamista valmistelemaan nimettiin syksyllä 2020 työryhmä. Työryhmän tehtävänä ollut tarkastella ja uudelleen määritellä oppilaaksiottoalueita ja oppilaaksioton perusteita. Asiaa esiteltiin sivistyslautakunnalle 16.3.2021 kokouksessa. Oppilaaksiottoalueita koskeva päätöksenteko siirretään syksyyn 2021, jotta ehditään järjestää kuulemiset riittävällä laajuudella ja valmistella niiden pohjalta asiaa edelleen. Oppilaaksiottoa koskevista periaatteista on kuitenkin perusteltua tehdä päätös jo tänä keväänä, koska edellinen päätös ei ole riittävä nykyisiin tarpeisiin. Nykyisiä oppilaaksiottoalueita koskeva kartta on myös päivitetty.

Oppilaaksioton periaatteet on kuvattu liitteessä. Niihin on liitetty myös aiempi päätös 18.2.2020 § 18 lapsen vuoroasumisen huomioimisesta oppilaaksiotossa.

Liitteet

Perusopetuksen oppilaaksioton periaatteet 1.8.2021 alkaen
Oppilaaksiottoalueet

Toimivalta

Hallintosäännön 4 luvun 19 § 1. kohdan mukaan sivistyslautakunta vastaa perusopetuslaissa, lukiolaissa ja varhaiskasvatuslaissa sekä muussa tehtäväalueensa lainsäädännössä tarkoitettujen tehtävien järjestämisestä.

Hyvinvointijohtaja 14.4.2021

Sivistyslautakunta päättää

1. hyväksyä perusopetuksen oppilaaksioton periaatteet liitteen mukaisesti,
2. että oppilaaksioton periaatteet tulevat voimaan 1.8.2021 alkaen ja
3. merkitä tiedoksi nykyisiä oppilaaksiottoalueita koskeva kartan päivitys.

Sivistyslautakunta 20.4.2021 § 32

Sivistyslautakunta hyväksyi hyvinvointijohtajan esityksen.

Tiedoksi: perusopetuksen koulujen rehtorit, opetuspäällikkö Merja Lehtonen ja opetuskoordinaattori Marja Mattila

Lisätiedot: opetuskoordinaattori Marja Mattila, puh. 050 3152853

PERUSOPETUKSEN OPPILAAKSIOTON PERIAATTEET 1.8.2021 ALKAEN

Lähikoulu

Perusopetuslain mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Lähikoululla tarkoitetaan sitä oppilaan omalla oppilaaksiottoalueella tai lähialueella sijaitsevaa koulua, jonka kunta osoittaa oppilaalle kouluksi ja jota oppilaalla on oikeus käydä. Lähikouluksi ei aina osoiteta maantieteellisesti lähintä koulua. Lähikoulu ja lähin koulu voivat siis olla eri asia. Lähikoulu määräytyy ensisijaisesti oppilaan väestörekisteriin merkityn virallisen asuinpaikan mukaan. Vuoroasumistilanteessa huoltajan erikseen pyytäessä lähikouluksi voidaan määritellä toisen oppilaaksiottoalueen mukainen koulu kokonaisarvion perusteella (Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta, 190/2019).

Oppilaaksiottoalueiden välialueilla oppilaiden sijoittumista kouluihin tarkastellaan vuosittain. Oppilaalle voidaan osoittaa koulupaikka myös toisen oppilaaksiottoalueen koulusta. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa. (Perusopetuslaki 1998/628; 6 §)

Oppilaiden kotikunta

Kangasalan kaupungin kouluihin otetaan ensisijaisesti oppilaita, joiden virallinen asuinpaikka on Kangasala. Tampereen seudun kuntien (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti ja Ylöjärvi) tekemällä sopimuksella on sovittu kustannusten korvaamisesta oppilaan käydessä koulua jossakin edellä mainituista vieraista kunnista. Kunta voi ottaa ulkopuolelta tulevia oppilaita, jos kouluissa on tilaa. Oppilailla ei kuitenkaan ole subjektiivista oikeutta päästä vieraan kunnan kouluun. Näissä tilanteissa sovelletaan toissijaisen oppilaaksioton periaatteita. Opetuspaikkakunta ei tällöin vastaa oppilaan koulumatkakustannuksista.

Päätös oppilaaksiotosta

Kangasalla rehtori sijoittaa oppilaaksiottoalueen oppilaat alueen kouluihin ottaen huomioon mahdollisuuksien mukaan huoltajien esittämät toiveet ja ottaa muita kuin oman alueen oppilaita, mikäli ryhmiin mahtuu eikä siirtyminen aiheuta muutoksia perusopetusryhmien määrään. Rehtorin päätökseen merkitään päätöksen perustelut ja siihen liitetään PL 42 §:n mukaiset muutoksenhakuohjeet.

Koulupaikan määräytyminen (ensisijainen oppilaaksiotto)

- Koulupaikka määräytyy oppilaan osoitteen mukaan. Koulupaikan osoittamisessa käytetään seuraavia kriteerejä (ensisijaisuusjärjestyksessä):
 - Erityisopetusta ja/tai muuta tukea tarvitsevalla oppilaalla on mahdollisuus saada tarpeidensa mukaista tukea ja opetusta.
 - Oppilaan valinnaisaineen jatkuminen huomioidaan oppilaan siirtyessä 7. luokalle (A2-kieli).
 - Oppilasmäärältään ja pedagogisesti tarkastellen tarkoituksenmukaisten perusopetusryhmien syntyminen
 - Kodin ja koulun välinen etäisyys

- Oppilaalle osoitetaan lähikoulu siten, että koulumatka on turvallinen ja mahdollisimman lyhyt, ja oppilaat jakautuvat alueen kouluihin ja ryhmiin tasapainoisesti. Lähikoulua osoitettaessa otetaan huomioon kouluissa ja ryhmissä vallitsevat tapauskohtaiset olosuhteet (esim. koulun tilat ja resurssit sekä ryhmän koko ja kokoonpano).
- Koulutuksen järjestäjä voi perustellusta syystä poiketa edellä mainituista perusteista.
 - Sisarusperiaate pyritään ottamaan huomioon.
- Lähikouluksi pyritään ensisijaisesti osoittamaan koulu, johon ei tule järjestää koulukuljetusta. Mikäli lähikouluksi joudutaan osoittamaan koulu, johon kunnan tulee järjestää koulukuljetus, osoitetaan lähikouluksi ensisijaisesti koulu, johon koulukuljetus voidaan järjestää julkista liikennettä käyttäen.
- Vuoroasumistilanteessa huoltajien erikseen pyytäessä tai asian muutoin esille tuoden voidaan lähikoulu osoittaa väestörekisteriin merkitystä osoitteesta poiketen toisen huoltajan osoitteesta, jos lähikouluperiaate toteutuu silloin kokonaisuutena paremmin.
- Koulujen rehtorit päättävät oppilaiden sijoittamisesta kouluihin edellä mainittujen kriteerien mukaan. Useimmiten oppilas aloittaa ensimmäisen luokan kotia lähellä sijaitsevassa koulussa.
- Esioppilaille osoitetaan esiopetuspaikka koulupolun mukaisesti.

Koulupaikan määräytyminen (toissijainen oppilaaksiotto)

- Huoltaja voi hakea lapselleen koulupaikkaa myös muusta kuin oppilaalle osoitetusta lähikoulusta. Oppilaan saadessa koulupaikan ns. toissijaisesta koulusta, huoltaja vastaa kuljetuskustannuksista. Mikäli oppilas on oikeutettu koulukuljetukseen lähikouluun, hän on oikeutettu saamaan vastaavan suuruisen kuljetusedun toissijaiseen kouluun. Mikäli oppilaita otetaan hakemuksesta toiseen kouluun, ei toissijainen oppilaaksiotto saa kasvattaa luokkakokoja seuraavia oppilasmääriä suuremmiksi:
 - 1-2 luokat: 20 opp.
 - 3-6 luokat: 24 opp.
 - 7-9 luokat: 20 opp.
- Oppilaaksi ottaminen toissijaiseen kouluun toteutetaan kriteerejä a-d noudattaen. Kriteerit toissijaiseen oppilaaksi ottamiseen ovat prioriteettijärjestyksessä.
 - a. Painava oppilashuollollinen tai terveydellinen peruste.
 - b. Kielivalinta
 - c. Sisarusten koulunkäynti samassa koulussa samanaikaisesti.
 - d. Muu syy

Jos samanaikaisesti on vireillä useita tasavertaisia toissijaisia oppilaspaikkahakemuksia, täytetään avoimet oppilaspaikat arpomalla.

Oppilaaksiottoalueet

